

Schoolveiligheidsplan

december 2020

Inleiding

Met het opstellen van regels en afspraken is een veilige school geen vanzelfsprekendheid. Vergelijkbaar met het verkeer, kunnen regels en afspraken de dagelijkse gang van zaken stroomlijnen, maar vormen zij geen waarborg voor echte veiligheid. Veiligheid hangt vooral af van de manier waarop we met elkaar omgaan.

Samen zorgen we voor goed onderwijs op een veilige, plezierige school. Hiervoor is het van belang dat niemand geïsoleerd raakt. Wanneer een leerling verdrietig is, is dat niet alleen de zorg van die leerling, maar dan heeft de hele klas een verdrietige leerling. Wanneer iemand wordt buitengesloten, is dat niet alleen de zorg van die persoon, maar zijn wij een school waar iemand wordt buitengesloten. Wanneer een leerling uitblinkt in een bepaald vak, is dat niet de verdienste van die ene leerling, maar zijn wij ook een school of een klas waarin je talent tot ontwikkeling komt.

In school hebben we te maken met het gedrag van leerlingen, ouders en onderwijzend personeel. In de praktijk van alle dag zien we dat er heel veel goed gaat. Leerlingen spelen en werken met elkaar, helpen, troosten, lachen. In de klassen wordt er samen met de juf of de meester gewerkt, ontdekt, worden gevoelens met elkaar besproken, van elkaar geleerd... Door de betrokkenheid van de teamleden, de kinderen en de ouders kunnen we met elkaar tijdig problemen signaleren, oplossingen bedenken en veel bereiken.

Dit plan beschrijft onze inspanningen met betrekking tot het creëren en borgen van een veilige school. Een school waar eenieder kan spelen, leren en werken zonder zich zorgen te hoeven maken over pesten of "erbij" horen, agressie of intimidatie. Het gaat hier niet over de losliggende stoeptegel, het binnenklimaat of de kwaliteit van de speeltoestellen. De veiligheid van gebouw en plein vormt onderdeel van het Arbobeleid.

In volgorde behandelen we in dit plan:

1. Preventie

- 1.1 Het stimuleren van gewenst gedrag
- 1.2 Kanjertraining: een methodiek voor Emotionele Ontwikkeling
- 1.3 Activerende werkvormen / coöperatief leren
- 1.4 Signalering van problemen op Sociaal Emotioneel gebied
- 1.5 Meldcode.

2. Afspraken / gedragscodes

- 2.1 De gedragsregels van obs het Noorderlicht
- 2.2 Seksuele intimidatie.
- 2.3 Pesten.
- 2.4 Opvang na traumatische ervaring
- 2.5 Racisme/discriminatie.
- 2.6 Lichamelijk geweld.
- 2.7 Computergebruik.
- 2.8 Privacy.

3. Klachtenregeling
4. Betrokken personen
 - 4.1 De intern vertrouwenspersoon
 - 4.2. De externe vertrouwenspersoon
 - 4.3. De Arbo coördinator.
5. Deskundigheid.
 - 5.1 De interne contactpersoon
 - 5.2 Het team.
 - 5.3 Medische handelingen
6. Beleidsvoornemens
7. Besluitvorming

Bijlagen

Pestprotocol OBS het Noorderlicht
Internet protocol OBS het Noorderlicht

1 Preventie

1.1 Het stimuleren van gewenst gedrag.

Natuurlijk gaan we er het liefst vanuit dat er bij ons op school niet gepest wordt en dat er niemand wordt buitengesloten. Helaas moeten we ons ervan bewust zijn dat dit niet vanzelfsprekend het geval is. Ook op onze school is het belangrijk om structureel aandacht te besteden aan het voorkomen van pestgedrag of "buitensluiten". Aangezien dit gedrag juist stiekem gebeurt, is het voor leerkrachten en ouders vaak moeilijk om dit op tijd en adequaat te signaleren. Dat voorkomen beter is dan genezen spreekt hier natuurlijk voor zich. Om dit op onze school handen en voeten te geven hebben wij gekozen om naast de Kanjertraining, ook de Rots & Water training in te zetten. Verder beschikt de school over een breed scala aan materialen om met kinderen op verschillende manieren te werken aan de sociaal emotionele ontwikkeling. De leerkracht kan daarmee met de kinderen werken aan onderwerpen die op dat moment actueel zijn in de groep.

1.2 Kanjertraining

We leren de kinderen verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen keuzes en gedrag (persoonlijk leiderschap) en wijzen hen op de effecten van gedrag en vragen naar de intentie. Dit doen we vanuit vertrouwen. Niet altijd hebben we in de gaten welke effecten ons gedrag op een ander heeft. Iets wat bedoeld is als geintje, kan een ander zeer doen. Iets wat op mij hard overkomt, hoeft een ander niet persé te raken. Hoe beter we elkaar kennen, des te groter de kans dat we op een plezierige, veilige manier met elkaar om kunnen gaan. Dit geldt natuurlijk niet alleen voor de kinderen op school. Ook voor alle volwassenen die bij de school betrokken zijn gelden deze basisprincipes. Al onze leerkrachten zijn gecertificeerd in de Kanjertraining. Deze methodiek sluit goed aan bij onze visie.

1.3 Activerende werkvormen / coöperatief leren

Uitgangspunt bij het werken met interactieve werkvormen en/of coöperatief¹ leren is dat wij voortdurend streven naar een sfeer van vertrouwen, waarbinnen kinderen gemotiveerd en actief, veel kennis, inzicht en vaardigheden opdoen. Schooljaar 2020-2021 inventariseren we in hoeverre de leerkrachten (nog steeds) beschikken over de vaardigheden en kennis om deze werkvormen effectief in de groepen in te zetten. Daarna maken we een plan om het team hierin een niveau verder te brengen. Het werken met activerende werkvormen is een onderdeel van ons didactisch handelen.

1.4 Signalering van problemen op sociaal - emotioneel gebied.

De basis voor het signaleren van problemen vormen de observaties van de leerkrachten in de klas en op het plein. In het dagelijks werk met de kinderen

¹ Coöperatieve werkvormen bieden verschillende didactische werkvormen waarbij zowel een beroep wordt gedaan op de cognitieve als de sociale vaardigheden.

en in de contacten met de ouders worden zij het eerste geconfronteerd met problemen in de ontwikkeling. Indien de problemen niet eenvoudig op te lossen zijn of moeilijk te concretiseren zijn kunnen zij hierover in gesprek met de IB-er. Op school hebben we goede afspraken over hoe we omgaan met signalen. Het document "Meldcode Huiselijk geweld" van Scholengroep IJsselgraaf vormt hierbij het uitgangspunt.

Rond de herfstvakantie en in april wordt in de groepen 1 tot en met 8 KanVas afgenomen. Dit is het leerlingvolgsysteem van de Kanjertraining inclusief een sociogram. In de groepen 1 en 2 wordt enkel de docentenvragenlijst afgenomen. De resultaten hiervan worden met de gedragspecialist en de IB-er besproken. Waar nodig voeren we kindgesprekken om resultaten goed te kunnen duiden en/of gaan we met ouders in gesprek. In de groepen 1 en 2 gebruiken we ook Pravoo. In schooljaar 2020-2021 gaan we voor de groepen 1 en 2 een ander volgmodel kiezen en invoeren.

Twee keer per jaar (oktober en april) worden de sociale veiligheidslijsten afgenomen in de groepen 5 t/m 8. De resultaten worden automatisch naar de onderwijsinspectie overgedragen. De resultaten hiervan worden ook met ouders gecommuniceerd als onderdeel van de voortgangsgesprekken.

De betreffende leerkrachten kunnen zelf de resultaten inzien in het systeem in de overzichten van hun groep. Ze bespreken dit wanneer nodig met de kinderen. De resultaten worden ook besproken in het bouwoverleg volgend op de afname. Welke acties we ondernemen en door wie, spreken we ook in dat overleg af. Ons pestprotocol en de methodieken in de school zijn leidraad. We maken ook gebruik van expertise buiten de school (bijvoorbeeld ambulante begeleiders of buurtplein).

1.5 Meldcode

Wanneer een leerkracht een vermoeden krijgt dat er bij een leerling een probleem speelt, maar niet weet of het nu om de leerling zelf gaat, of de thuissituatie, op school of op straat, gaat deze leerkracht een gestructureerd signaleringsproces doorlopen (in aansluiting op de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van IJsselgraaf). Dit signaleringsproces laat zich door vijf fasen kenmerken:

Waarnemen:

Het gaat om waarnemingen bij kinderen die kunnen duiden op een mogelijk zorgelijke situatie. Objectieve observaties worden kort genoteerd, met datum en tijd (bijvoorbeeld ten aanzien van aan- en afwezigheid, te laat komen, verzorging, en dergelijke).

Toetsing:

De waarnemingen worden door de leerkracht bij collega's getoetst. Zie jij ook wat ik zie? Voel jij wat ik voel?

Verhelderen:

Lijkt de situatie inderdaad zorgelijk, dan proberen we deze verder te verhelderen door onze zorg bespreekbaar te maken met de ouders en de leerling (met medeweten van ouders). Het stellen van de juiste open vragen, goed luisteren en controleren of je elkaar goed hebt begrepen zijn hierbij van enorm belang. Vaak is ook de intern begeleider of de directeur bij deze gesprekken aanwezig. Indien nodig vragen we een orthopedagoog, de jeugd- en gezinswerker of Veilig Thuis om advies.

Interne leerlingenzorg:

Samen met de intern begeleider, de ouders en waar mogelijk de betreffende leerling analyseert de leerkracht zo goed mogelijk wat de leerling nodig heeft. Indien nodig wordt er verder onderzoek gedaan door een externe instantie. Gezamenlijk wordt een plan opgesteld om de leerling verder te helpen. In dit plan worden de taken van zowel de school, de ouders en de leerling zelf beschreven (en eventueel anderen betrokkenen zoals bijvoorbeeld een logopedist, fysiotherapeut,...). Waar mogelijk gebruiken we hiervoor ons HGW-formulier.

Ondersteuningsteam

Wanneer het niet lukt om binnen de school tot een goede analyse te komen of de benodigde zorg om de situatie te verbeteren niet door de school geboden kan worden, kan met de ouders worden besloten om de leerling aan te melden bij het ondersteuningsteam. Externe hulpverleners zoals de schoolarts, de jeugdverpleegkundige, de jeugd- en gezinswerker, enzovoort kunnen dan geconsulteerd worden.

Bij vermoedens van huiselijk geweld, verwaarlozing of kindermishandeling vragen we altijd advies bij Veilig Thuis over de juiste aanpak.

2. De afspraken: gedragscodes

Een gedragscode: Moet dat zo nodig?

Enerzijds is er de wetgeving die verplichtingen oplegt met betrekking tot omgangsregels en gedragscodes. Anderzijds zijn wij van mening dat het voor de duidelijkheid van alle betrokkenen goed is de (omgangs)regels vast te leggen en openbaar te maken. We kunnen elkaar aanspreken op het naleven van de gezamenlijk vastgestelde gedragsregels.

Bij ons op school gelden de kanjerafspraken als leidend in de hele school:

We vertrouwen elkaar

We helpen elkaar

We werken samen

We hebben plezier

We doen mee

We gaan respectvol met elkaar en de materialen om.

Deze punten vertalen we jaarlijks met de kinderen naar een aantal praktisch regels en afspraken in de school, de groep en op het plein. De school kan door middel van deze gedragsregels ook aan de ouders van de leerlingen duidelijk maken hoe binnen de school wordt omgegaan met de hen toevertrouwde leerlingen en met andere betrokkenen bij de school.

2.1 De gedragsregels tussen de leerlingen.

In alle klassen worden aan het begin van het jaar klassenregels opgesteld met de kinderen. Door de regels op te stellen samen met de kinderen, zijn het ook regels van de kinderen en kan men elkaar beter op deze regels aanspreken. Deze regels hangen zichtbaar in de klas.

2.2 Seksuele intimidatie

Seksuele intimidatie is de ongewenste, seksueel getinte aandacht die tot uiting komt in fysiek, verbaal of non-verbaal gedrag. Dit gedrag wordt door degene die het ondergaat, ongeacht sekse en/of seksuele voorkeur, ervaren als ongewenst en onplezierig.

De gedragscode:

a. Schoolcultuur/pedagogisch klimaat

Het onderwijzend en niet onderwijzend personeel onthoudt zich van seksistisch taalgebruik, seksueel getinte grappen, gedragingen, toespelingen en die wijze van aanspreken, die door leerlingen en/of andere bij de school betrokkenen als seksistisch kunnen worden ervaren. Het onderwijzend en niet-onderwijzend personeel ziet er tevens op toe, dat het bovenstaande niet gebezigd wordt in de relatie leerling-leerling.

Het onderwijzend en niet-onderwijzend personeel van de school draagt er zorg voor dat binnen de school geen seksueel getint beeldend of schriftelijk materiaal aanwezig is.

Deze regels gelden ook voor andere volwassenen die voor de school betrokken zijn bij de leerlingen (bijv. ouders die helpen bij allerlei zaken in en rond de school)

b. Eén op één situaties.

Alle bij de school betrokken volwassenen zorgen ervoor dat hij/zij en de leerling waar mogelijk zichtbaar en altijd bereikbaar zijn voor derden.

c. Leerlingen thuis uitnodigen.

Leerlingen worden in principe niet uitgenodigd bij een leerkracht thuis.

d. Knuffelen / op schoot nemen.

In de onderbouw (groep 1 tot en met 4) kan het voorkomen, dat leerlingen om te troosten op schoot worden genomen. In de bovenbouw gebeurt dit niet.

e. Gymnastieklessen.

Bij het omkleden (voor en na) en bij het eventuele douchen na de gymles

houdt de leerkracht toezicht vanaf de gang. De leerkracht wacht en indien nodig klopt de leerkracht op de deur en wacht een aantal seconden voordat hij/zij de kleedkamer betreedt. Bij groep 3 tot en met 8 dient de leerkracht niet nadrukkelijk aanwezig te zijn. Vanaf groep 3 kleden jongens en meisjes zich afzonderlijk om.

f. Aan- en uitkleden.

In de onderbouw (1 en 2) worden – indien nodig – kinderen geholpen bij het aan en uitkleden. In de bovenbouw gebeurt dit niet meer, tenzij een (tijdelijke) handicap dit nodig maakt en de leerling hier zelf om vraagt.

g. Schoolkampen.

Tijdens de schoolkampen gelden dezelfde gedragsregels als in de schoolsituatie. Ons uitgangspunt is dat jongens en meisjes tijdens het schoolkamp in aparte ruimten slapen.

h. Zwemmen.

Bij het zwemmen gelden dezelfde regels als bij de gymnastieklessen.

i. Schoolreis.

Bij schoolreizen gelden dezelfde gedragsregels als in de schoolsituatie.

Bespreken van onacceptabel gedrag.

Hoofregel is dat personeel van de school ONVERWIJLD de schooldirecteur en de algemeen directeur informeert als zij (op welke wijze dan ook) informatie krijgt over mogelijke schending van de openbare zedelijkheid, ontucht, aanranding of verkrachting door een medewerker van de school met een leerling. Op basis van deze melding is het bevoegd gezag VERPLICHT onmiddellijk in overleg te treden met de vertrouwensinspecteur (0900-1113111) en de ouders alvorens over te gaan tot AANGIFTE.

Leerlingen die gedrag vertonen dat als onacceptabel wordt ervaren, worden hierop aangesproken. Dit geschiedt individueel door de leerkracht of de schoolleiding. Indien nodig worden de ouders ingelicht over het gedrag. Ook leerkrachten en andere betrokkenen bij de kinderen in de school worden bij onacceptabel gedrag individueel aangesproken door de schoolleiding.

Als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling en/of ouder(s)/verzorger(s); wanneer de rust en veiligheid ernstig worden verstoord; wanneer de belangen van andere leerlingen van de school in het geding komen óf wanneer de school niet in staat is de nodige speciale ondersteuning aan een leerling te bieden en de school handelingsverlegen is, dan treedt het protocol schorsing en verwijdering van scholengroep IJsselgraaf² in werking. (sharepoint/algemeen/beleidsdocumenten)

In geval van disfunctioneren wordt dit vastgelegd in het

² Voor medewerkers te vinden op [sharepoint/algemeen/beleidsdocumenten](#)

personeelsdossier van betrokkene, alsmede gemaakte afspraken tot verbetering en het verdere verloop.

De intern begeleider beschikt over algemene informatie over het signaleren van mishandeling of seksueel misbruik, het vergroten van weerbaarheid, zinvolle websites en informatie over het AMK (Advies en Meldpunt huiselijk geweld en Kindermishandeling)

2.7 Computergebruik.

Alle bovenstaande afspraken gelden ook indien gebruik gemaakt wordt van de computer:

Het is niet toegestaan dreigende, seksueel intimiderende, dan wel racistische berichten te versturen.

Het is niet toegestaan bewust sites te bezoeken die pornografisch of racistisch materiaal bevatten.

Voor beide bovenstaande punten geldt dat bij constatering aangifte bij de politie overwogen wordt.

Op het inschrijfformulier van de school, geven ouders aan of zij toestemming geven voor publicatie van foto- en videomateriaal van hun kind (b.v. op de website of in ouderapps). Met behulp van de ouderapp PARRO kunnen ouders elk moment hun voorkeuren aanpassen. Mocht dit om welke reden dan ook niet lukken, dan kunnen ouders bij de administratie terecht om voorkeuren aan te passen. Jaarlijks worden ouders herinnerd aan de mogelijkheid om deze privacy voorkeuren aan te passen.

De teamleden zijn verantwoordelijk voor het veilig gebruik van de internetvoorziening. We controleren regelmatig het internetgebruik door leerlingen. Tevens hebben wij een internetprotocol vastgesteld dat een onderdeel is van ons ICT-beleid. De afspraken voor leerlingen hangen duidelijk zichtbaar in de lokalen (zie bijlage voor een voorbeeld).

2.8 Privacy.

Wij vinden het belangrijk om de privacy van de kinderen en ouders te beschermen en wij houden ons aan de algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Gegevens over de thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties e.d. worden als privacygegevens beschouwd. Dit geldt ook voor uitslagen van testen en dergelijke.

Wij kennen de volgende afspraken: Relatie leerkracht – kind /ouder.

- De leerling, -groeps- en schoolscores zijn alleen toegankelijk voor directie en leerkrachten. Individuele leerling-gegevens worden met betreffende ouders en leerlingen besproken.
- In de verantwoording van de schoolresultaten worden alleen groeps- en schoolscores, geanonimiseerd met de MR besproken en

eventueel gepubliceerd in de schoolgids.

- Privacygegevens die van belang zijn voor de aanpak/begeleiding van de leerling en die vrijwillig door ouders bekend zijn gemaakt aan de groepsleerkracht, de IB-er of de directie worden alleen met toestemming van de ouders bewaard in het leerling-dossier.
- Andere niet relevante privacygegevens die toch spontaan door de ouders bekend zijn gemaakt worden niet in het leerling-dossier opgenomen.
- Uitslagen van testen of onderzoeken van de leerling worden uitsluitend met toestemming van de ouders aan derden versterkt, indien het voor de verdere begeleiding van de leerling van belang is.
- Gegevens die door ouders in vertrouwen worden gemeld aan groepsleerkracht, IB-er en/of directie worden niet met collega's besproken, zonder medeweten van de betreffende ouders.
- Gegevens die bij wettelijke regelgeving kunnen worden opgevraagd worden met de grootste terughoudendheid verstrekt.
- Iedere leerkracht respecteert het recht van ouders privacygegevens niet beschikbaar te stellen aan school of hulpverlenende instanties.
- Gegevens die in strikt vertrouwen door instanties of ouders bekend gemaakt worden aan de directie of de contactvertrouwenspersoon worden zonder toestemming van de instanties of ouders niet doorgegeven aan de overige leerkrachten.
- Gegevens die door een kind in strikt vertrouwen aan de directie/contactpersoon of de groepsleerkracht worden bekend gemaakt, worden niet doorgegeven aan anderen, tenzij dit in strijd is met bovengemelde afspraken rond (seksuele) kindermishandeling. Dit laatste altijd na bespreking met het kind.
- In de formele en informele sfeer tussen leerkrachten onderling wordt de privacy van de ouders en de kinderen gerespecteerd. Persoonlijke gegevens worden alleen besproken voor zover ze relevant bij de uitoefening van het werk.
- Leerling gegevens worden niet besproken in het bijzijn van derden.
- Gegevens, die door ouders en/of kinderen worden bekend gemaakt aan de contactvertrouwenspersoon worden behandeld conform de klachtenregeling (hoofdstuk 3).

Bijzondere afspraken rondom privacy bij gescheiden ouders

- Het heeft onze bijzondere voorkeur dat ouders gezamenlijk op gesprekken over hun kind komen of elkaar hierover informeren.
- In situaties waarbij ouders gescheiden zijn, wordt op verzoek van de niet met ouderlijk gezag belaste ouder, door de leerkracht informatie verstrekt. Het initiatief hiervoor ligt bij de betreffende ouder.
- Het betreft hier alleen informatie over schoolvorderingen en eventuele sociaal-pedagogische ontwikkelingen in de school.
- Voor het geven van de informatie is het mogelijk dat de niet met gezag belaste ouder een afspraak maakt voor een gesprek.
- Informatie aan de niet met het ouderlijk gezag belaste ouder

wordt niet verstrekt als de leerkracht de informatie ook niet aan de wel met ouderlijk gezag belaste ouder zou verstrekken.

- Bij zwaarwegende belangen van het kind kan de school besluiten informatie niet te verstrekken aan de niet met het ouderlijk gezag belaste ouder (op basis van een oordeel van de rechter of een psycholoog).³
- Deze maatregel moet bekend zijn bij de directie en juistheid moet blijken uit aangevoerde feiten en omstandigheden (binnen de kaders van de wet).

3. De klachtenregeling

Overal waar gewerkt wordt zijn wel eens misverstanden of worden fouten gemaakt. Ons streven is dat elke leerkracht de kinderen en ouders altijd serieus neemt en goed luistert om samen naar de best mogelijke oplossing te zoeken. Mocht toch het gevoel ontstaan dat de ouder niet serieus genomen wordt of dat er niet goed geluisterd wordt dan kan altijd contact gezocht worden met de intern vertrouwenspersonen en/of de directeur. Mochten we er dan toch samen niet uitkomen dan is er de klachtenregeling van scholengroep IJsselgraaf. Deze geldt ook voor de medewerkers van de school. De klachtenregeling is te vinden via www.ijsselgraaf.nl

4. Betrokken personen

4.1 De intern vertrouwenspersoon

De intern vertrouwenspersoon is aangesteld om er zorg voor te dragen dat klachten van ouders, leerkrachten of kinderen serieus genomen worden en op een passende manier worden opgepakt. Bij ons op school hebben we twee vertrouwenspersonen om de continuïteit te borgen. Zij zijn ook “formeel” het meldpunt waar kinderen terecht kunnen als zij gepest worden of signaleren dat andere kinderen worden gepest. Natuurlijk kunnen ouders en kinderen hiervoor ook bij alle andere teamleden terecht.

Elke ouder of kind kan een beroep op hen doen als er problemen zijn, van welke aard dan ook, waar u of uw kind niet met iedereen durft of wil praten. Het gesprek wordt vertrouwelijk behandeld en er worden geen stappen ondernomen zonder uw toestemming.

De intern vertrouwenspersoon draagt er zorg voor dat een klager goed begeleid wordt en ziet erop toe dat procedures goed worden gevolgd. Wanneer de opvang niet tot het gewenste resultaat leidt, begeleidt de intern vertrouwenspersoon de verwijzing naar de extern

³ Risico hierbij kan zijn dat de school haar onafhankelijke positie verliest en “handlanger” van een van beide ouders dreigt te worden.

vertrouwenspersoon van IJsselgraaf. Bij klachten op het gebied van ongewenst intimiderend gedrag verwijst de intern vertrouwenspersoon naar de extern vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen.

4.2 De extern vertrouwenspersoon

Stichting IJsselgraaf heeft voor de scholen ook een extern vertrouwenspersoon aangewezen. Zij ondersteunt ouders/verzorgers, leerlingen, personeelsleden bij vragen en klachten over pesten, discriminatie, agressie, geweld, onderwijskundige zaken of over machtsmisbruik en dergelijke. De extern vertrouwenspersoon kan benaderd worden door onze intern vertrouwenspersoon of rechtstreeks. De contactgegevens van de extern vertrouwenspersoon staan in de schoolgids.

4.3. De Arbo-coördinator.

Scholengroep IJsselgraaf kent een Arbo coördinator. Deze coördinator adviseert gevraagd en ongevraagd de schooldirectie/algemeen directeur over alle zaken die met veiligheid te maken hebben, inclusief BHV en Arbeidsomstandigheden.

Elke school beschikt over formulieren voor de registratie van onveilige situaties of incidenten (sharepoint/algemeen/formulieren).

5. Deskundigheid

5.1 De contactvertrouwenspersoon.

De contactvertrouwenspersoon participeert in een netwerk van contactpersonen o.l.v. de IJsselgroep. Dit heeft als doel het uitwisselen van praktijkervaringen en daarmee het vergroten van de handelingsbekwaamheid van de deelnemers.

5.2 Het team:

Elk jaar staat de veiligheid in brede zin op de agenda van een studiedag en eenmaal op de vergadering van de MR.

6. Beleidsvoornemen

Jaarlijks evalueren van het schoolveiligheidsplan in een teamvergadering of studiemiddag. Wijzigingen en aanpassingen worden besproken en afgestemd met team en MR.

7. Besluitvorming

Dit beleidsplan is aangepast en vastgesteld in het team in 2021
en in de vergadering van de medezeggenschapsraad van
..... 2021

Namens het team,

Namens de MR.

Directeur

Voorzitter

Bijlage:

Pestprotocol OBS het Noorderlicht September 2020

Dit Pestprotocol heeft als doel dat alle kinderen zich bij ons op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Hiervoor stellen we regels op en maken we afspraken waarop we elkaar kunnen aanspreken wanneer zich ongewenste situaties voordoen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen bieden we kinderen de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan. Dit protocol sluit aan bij ons Kanjerbeleid.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en waar we op onze school serieus mee omgaan:

- Pesten wordt als probleem gezien voor alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna ouders genoemd);
- De school probeert pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar zijn en worden met hen samen de regels vastgesteld;
- Wanneer gepest wordt, moeten leerkrachten (in **samenwerking** met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. School en ouders hebben elkaar hierbij echt nodig;
 - Signalen van pesten kunnen zijn: altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen, een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven, beledigen, isoleren, opmerkingen over kleding, buiten school opwachten, bang maken, schelden, schreeuwen, schoppen slaan.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak;
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegde gezag adviseren.
- Op school is een contactvertrouwenspersoon aangesteld met een poortwachterstaak. In de schoolgids staat vermeld welke leerkracht (en) dat bij ons zijn. Wie de vertrouwenspersoon van IJsselgraaf is staat op www.ijsselgraaf.nl en is natuurlijk bekend bij het college van bestuur.
- In het kader van preventie komt het onderwerp pesten regelmatig aan de orde in de groepen:
 - Tijdens (kring)gesprekken aan de hand van onderwerpen als veiligheid, ruzie maken, omgaan met elkaar, vriendschap;
 - Tijdens de lessen van Kanjertraining (burgerschap)
 - Voorbeeldgedrag van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. In een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met

elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken, is beduidend minder sprake van pesterij.

En als er toch gepest wordt...

Klikken of hulp halen?

Wanneer is het inschakelen van de leerkracht of een andere volwassene nou klikken en wanneer is er sprake van hulp halen? Dit blijft een lastige vraag. Op school hanteren we de volgende vuistregel:

Is er sprake van gevaar, pijn of verdriet, dan haal je de leerkracht erbij.

In alle andere gevallen probeer je het eerst zelf op te lossen door aan te geven wat je wel of niet wilt, door te vragen met welke bedoeling iemand iets doet of door het te negeren. Lukt dit niet dan ga je hulp halen bij een maatje. Samen sta je sterker.

Lukt het dan nog niet dan roep je de hulp van een volwassene in en volgt het zogenaamde "hoor-wederhoor" om samen tot een bevredigende oplossing te komen.

Samenwerken

School en gezin hebben voordeel bij een goede samenwerking en goede communicatie. Signaleren, openstaan voor informatie en feedback en op 1 lijn zitten maakt ons sterk. Bij problemen met pesten nemen de leerkrachten en de schoolleiding hun verantwoordelijkheid en voeren overleg met de betrokken ouders (zowel de ouders van het gepeste kind, als de ouders van de pester). Samen komen we tot een oplossing.

Word je gepest? Praat er thuis ook over. Je moet het niet geheim houden.

Pesten gebeurt stiekem of door een groepje tegen één of een sterkere tegen een zwakkere. In die zin mogen we pesten altijd zien als een laffe daad. Helaas hebben deze laffe daden vaak ingrijpende gevolgen voor de slachtoffers, waarvan de daders zich soms niet eens bewust zijn. Bij de aanpak van geruzie en pestgedrag nemen we de volgende stappen (ook wanneer er sprake is van digitaal pesten).

1. Er samen zelf uitkomen
2. Op het moment dat een van de kinderen er niet uitkomt, gaat deze hulp halen bij zijn vrienden.
3. Het lukt niet om tot een oplossing te komen en de leerkracht wordt erbij gehaald. Deze brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen de ruzie of de pesterijen op te lossen en afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen er sancties. Deze gaan verder dan het straffen van de pester en richten zich op het vergroten van de weerbaarheid en het oefenen van ander gedrag van alle betrokkenen.
4. Bij herhaaldelijke ruzie / pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met degene die ruzie maakt of pest. Leerkracht en ouders hebben een gesprek en proberen in goed overleg samen tot een bevredigende oplossing te komen. Dit gesprek kan zowel op

initiatief van de leerkracht als van de ouders zijn. In eerste instantie zijn de kinderen hier niet bij, later wel. De medewerking van de ouders wordt hierbij nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. Er wordt hulp geboden aan de gepeste en begeleiding aan de pester, indien nodig in overleg met een externe deskundige.

5. Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld via de schoolleiding of de vertrouwenspersoon van IJsselgraaf. In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Ook het tijdelijk plaatsnemen op een andere school behoort tot de mogelijkheden. Wij volgen dan het beleid van IJsselgraaf.

Begeleiding van de gepeste leerling en de pester

Tijdens de begeleiding van een gepeste leerling is er aandacht voor de volgende punten:

- ☉ Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- ☉ Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- ☉ Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten. (Huiln of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren).
- ☉ Sterke kanten van de leerling benadrukken
- ☉ Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- ☉ Het gepeste kind in laten zien waarom sommige kinderen anderen pesten.
- ☉ Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/weerbaarder opstelt.
- ☉ Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- ☉ Het gepeste kind niet overbeschermen. Bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Tijdens de begeleiding van een leerling die pest is er aandacht voor de volgende punten:

- ☉ Praten; zoeken naar de reden van de ruzie / het pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- ☉ Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- ☉ Excuses aan laten bieden
- ☉ In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
- ☉ Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- ☉ Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- ☉ Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *
- ☉ Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- ☉ Inschakelen hulp

* Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Negatief beeld van zichzelf

- Gestimuleerd worden in het gedrag door “meelopers”
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan

Tijdens onze aanpak richten we ons niet alleen op de pester en het kind dat gepest wordt, maar ook op de “meelopers” en de zwijgende groep. Ook zij beïnvloeden het gedrag binnen de groep en kunnen een bijdrage leveren aan het stoppen van pestgedrag en behouden van een veilige sfeer in de groep.

Adviezen aan ouders

Tips voor ouders van kinderen die gepest worden

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Stimuleer uw kind om de nabijheid van vrienden op te zoeken
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt

Tips voor ouders van kinderen die pesten

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Besteed extra aandacht aan uw kind
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de aanpak of beslissingen van school staat

Bijlage

Gedragcode sociale media

Sociale media zoals Twitter, Facebook, What's app en nog vele andere bieden de mogelijkheid te laten zien dat je trots bent op de school. Ook kunnen ze een bijdrage leveren aan een positief beeld van onze school.

Het is hierbij van belang te beseffen dat berichten op sociale media (soms onbewust) de goede naam van de school, betrokken leerlingen, ouders en medewerkers ook kunnen schaden. Om deze reden wij van alle aan de school verbonden leerlingen, ouders en personeelsleden om verantwoord met sociale media om te gaan.

Voor ons betekent dit het volgende:

- Het gebruik van een mobiele telefoon is voor de leerlingen in de school niet toegestaan (uitzonderingen in overleg met de groepsleerkracht)
- Op sociale media ga je op een sociale manier met elkaar om, dus met respect.
- What's app groepen van leerlingen hebben één beheerder
- Leerkrachten en ouders hebben geen gezamenlijke what's app groepen.
- Op sociale media praat je wel MET elkaar en niet OVER een ander.
- Je zet alleen berichten op sociale media als die de ander of de school niet schaden. Je schrijft je berichten dus zorgvuldig.
- Een leerkracht geeft alleen toestemming voor het gebruik van sociale media in een les, wanneer dit nuttig is voor de betreffende les.
- Heb je iets in vertrouwen gehoord over een ander of iets wat een ander kan schaden, dan deel je dat niet met anderen via sociale media.
- Wil je via sociale media foto's, filmpjes en/of geluidsfragmenten delen waar anderen ook op staan, dan mag dat alleen als die anderen jou daarvoor persoonlijk toestemming geven.
- We accepteren niet dat sociale media gebruikt worden om anderen te pesten, te kwetsen, te stalken, te bedreigen, zwart te maken of op een andere manier te schaden.
- Als je je niet aan deze normale fatsoensnormen houdt, worden maatregelen genomen op school (zie pestprotocol en schoolveiligheidsplan)
- Als je met gebruik van sociale media strafrechtelijk de fout ingaat, kunnen de school of andere beschadigde personen hiervan aangifte doen bij de politie.

YES	NO
Respecteer en bewaak privacy	
Ga zorgvuldig om met vertrouwelijke informatie. Alles wat op internet geplaatst wordt, kan daar na lange tijd nog worden teruggevonden. Laat op websites geen persoonlijke gegevens achter zoals je adres, je bankrekening of je telefoonnummer.	Gebruik geen gegevens van medeleerlingen, medewerkers van de school, andere mensen of zelf verzonnen personen.
Denk na over afbeeldingen	
Publiceer alleen afbeeldingen en geluidsopnames wanneer de mensen die erop staan dat goed vinden.	Publiceer geen foto's, filmpjes, geluidsfragmenten, tweets waarmee je jezelf en/of anderen in de problemen kunt brengen.
Toon respect	
Gedraag je online zoals je dat ook binnen (en buiten) de school hoort te doen	Zend of plaats geen berichten die kwetsend, obscene, discriminerend of haatdragend zijn voor een andere persoon, een groep of de school.
Doe normaal	
Gebruik sociale media alleen in de les wanneer je daarvoor toestemming hebt en het zinvol is voor de les	Reageer niet op berichten van binnen of buiten de school tijdens lestijd
Zeg wie je bent	
Spreek voor jezelf en wees eerlijk.	Reageer niet anoniem op artikelen, tweets, etc.